

Gondolat

Szerkeszti: Keményes Lajos

Tartalom:

Kulturpolitika. ▲ Kik a pogányok? ▲
Baróthy Bálint: Álom, álm, édes álm. ▲
Kis bar áll a nagy Duna mentében. ▲
Intím Pista és egynémely izzóan aktuá-
lis férfiak. ▲ Zsidók a nemzetgyüle-
sen. ▲ Cikkek, riportok, feljegyzé-
sek. ▲ Jeges rajzai.

Megjelenik hetenként.

Budapest, 1920. márc. 4
II. évfolyam 10. szám.
Előfizetési díj 1/4 évre:
38 korona.

▲ Kiadja ▲
a Központi
Sajtóvái-
lat
R. T.

ÁRA :

• 3 •
KOR.

„Magyar Jogi Szemle“

A jogászvilág nélkülözhetetlen szaklapja a
A Magánjog Tára, Hiteljog Tára, Polgári Törvénykezési Jog Tára, Büntetőjog Tára mellékletekkel együtt. Kéthetenként jelenik meg. Kérjen mutatvány-számot. Kiadóhivatal Gerlóczy-u. 11.

Hirdetéseket a Nemzeti Ujság, Uj Nemzedék, Uj Lap, Gondolat, Képes Krónika és Neue Post-ra felvesz a kiadóhivatal, Budapest, IV., Gerlóczy-utca 11. sz.

BECSÜLETTEL A HAZAERT! Szerkeszti: PILCH JENŐ MOVE KÖNYVTÁR Igazgató: Szombathy Kálmán.

Első szám. A NAGY FER. Irta Stocker Antal kuriai bíró. Tartalma: Cserny és társai bűnügye, Ferry, Borhy és Menkina csendőrtisztek, a két Hollán, dr. Berend, Szigeti, Madarász és Dobsa meggyilkolása. A törvényszék ítéletének és indokolásának teljes közlése. **Ára 16 K.** Kapható lapunk kiadóhivatalában, IV., Gerlóczy-utca 11.

Sajtóügyi tanulmány

Helyrelgázítási jog

Irta dr. óhídi Légmán L.

Ugy a jogkereső közönségnek, mint a szerkesztőségeknek nélkülözhetetlen utmutató. Ára 8 K. Kapható a szerzőnél: **Bpest, VIII., József-körút 37-39. I. 7.**

MOVE Katonai társadalmi hetilap.

A magyar országos véderő-egyesület hivatalos lapja. A tényleges nyugállományu, tartalékos és népfelkelő tisztak és altisztak közlönye. Katonának polgárnak egyaránt. Változatos gazdag tartalommal megjelenik minden pénteken. Felelős szerkesztő: Pilch Jenő. Szerkesztő Szombathy Kálmán. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rökk Szilárd-u. 4. Telefon: József 23-84. Előfizetési árak egész évre 96, fél évre 50, negyedévre 25 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BPEST, IV., GERLÓCZY UTCA 11.

Még mindig nem tudja, hogy a nemzetietlen, erkölcs-telen sajtó juttatta a bolsevista gajdeszba Magyarországot?

Még mindig nem tudja, hogy csak a becsületes, őszinte, komoly, nemzeti keresztény sajtó mentheti meg jövőnket?

Szerkesztőségi órák mindennap 10 és 12 óra között. Kéziratokat nem adunk vissza. Előfizetési ár: egy negyedévre 38 K.

Szondolat

Kulturpolitika

Széles körökben keltett megnyugvást a kormánynak azon intézkedése, a melynek értelmében most már az egyetemek és főiskolák újból megkezdhetik a nemzet életében annyira fontos, sőt nélkülözhetetlen kultur-munkát. Elég sokáig huzódott-vajudott ez az ügy, nyilatkoztak róla illetékesek és kevésbé illetékesek, a lapok sokat írtak róla, maga az érdekelt ifjuság pedig türelmetlenül várta, hogy folytathassa végre megkezdett tanulmányait és előkészülhessen jövőendő életpályájára. Most azután megindulhat ezen a téren is az alkotó, építő munka.

Azzal körülbelül mindenki tisztában lehetett, hogy a keresztény kurzusnak, ha hitelét veszteni nem akarja, ezen a téren is szakitnia kell azzal a hazug és tehetetlen álliberálizmussal, amely válogatás nélkül mindenkit beeresztett az egyetemre és amelynek eredménye

lett a magyar közéletnek hallatlan elzsidósodása és ezzel kapcsolatban a destruktív elemek felülkerekedése. Az anker-közi galileista fenegyerekek forradalmi szerepe eléggé ismeretes. A minden magyar értéket tagadó, minden nemzeti érzést és hagyományt sárba taposó, de a faji érdekek szolgálatában utólérhetően zsidó intellektuális romboló munkája szintén eléggé tisztázott már. Hogy a zsidó orvosok, mérnökök, jogászok országos számarányukat messze túlhaladó mértékben lepték el az állami és társadalmi élet fontos pozícióit és hogy ezáltal óriási, meg nem engedhető befolyáshoz jutottak, azt is tudja mindenki. Ennek dacára mégis az hirlik, hogy a kormány egyes tagjai részéről az egyetemi kérdésben (mint sok egyéb kérdésben) bizonyos kompromisszumos hajlandóságok mutatkoztak az érvényesülni kívánó, kulturéhes zsidó ifjak javára és csak a keresztény magyar ifjuság ébersége és öntudatos, bátor magatartása fogja megakadályozni, hogy visszatérjen az egyetemre az a beteg

Szondolat

rendszer, amely diplomához juttatta és érvényesüléshez segítette a megbízhatatlan elemeket.

Azonban ne aggódjék senki, a diktatúra hajlandósága sémi-csemetéket nem kell féltetni. Nem olyan fiúk ők, hogy hagyják magukat. Sietve elhelyezkedtek a bécsi, a prágai, kolozsvári egyetemeken és várják nyugodtan az idők jobbrafordulását. Majd ha a reakció — mint ők mondják — megszűnik, talán haza is jönnek, mert mégis csak szép az élet a nagy Duna mentében. Hazajönnek és folytatják ott, ahol abbahagyták. Folytatják a magyar társadalmi és állami élet aláaknázását.

Az egyetem újból való megnyitása alkalmából le kell szögeznünk bizonyos megállapításokat. A magyar sajtó egy része burkolt célzásokat tesz arra, hogy az a törekvés, amely az egyetemen gátat akar vetni a zsidó elem túltengésének, merénylet a kultúra és a polgári jogegyenlőség ellen. Ismerjük az ilyen szépen hangzó, ravasz kifogásokat, éppen azért nem ülünk fel nekik. A magyar kultúra érdeke az, hogy az egyetemre a legtehetségesebb, de egyúttal erkölcsi szempontból is legmegbízhatóbb fiatal emberek kerüljenek. Ez eddig nem volt így. Tudjuk ugyan, hogy a zsidóság körében nagy a hajlandóság arra a felfogásra, amely szerint tehetséges emberek csak közöttük vannak, de tudjuk azt is, hogy ez — enyhén szólva — túlzás. A zsidóság túlnyomóan nagy

hányada városi lakos és anyagilag is eléggé jól szituált ahhoz, hogy gyermekeit taníttathassa. Amit — dicséretére legyen mondva — nem is mulasztott el. Ezzel szemben a tehetséges magyar fiatal emberek ezrei kallódtak el, mert nem törődött velük senki, sem az állam, sem az egyesek, mert sohasem volt nálunk jól átgondolt és céltudatosan keresztülvitt *magyar kulturpolitika*. Ami pedig a jellembeli, erkölcsi megbízhatóságot illeti, arra elég tanulságos példát szolgáltat a társadalom-bomlasztás munkájában vezérszerepre vergődött radikális-szociálista-szabadkőműves banda túlnyomóan zsidó tagjai.

Azután azzal az ugynevezett polgári jogegyenlőséggel is jó lesz csinján bánni. A polgári jogegyenlőség eddig azt jelentette, hogy nekik minden szabad, viszont nekünk mukkannunk sem lehet. A polgári jogegyenlőség nevében szabad volt produktív munka nélkül milliőket harácsolni, szabad volt munkást uzsorázni, hadsereget züllesztetni, lelkeket forradalmosítani, testvérharcot szítani, szabad volt a gajdeszt intézményesíteni és az ellenséggel konspirálni. Minden szabad volt a polgári jogegyenlőség szent nevében. Nekünk éppen elég volt *ebből* a polgári jogegyenlőségből. Most már mi is szóhoz akarunk jutni a polgári jogegyenlőség címén és — ami az egyetemet illeti — azt akarjuk, hogy az egyetemre kerülhessenek azok a szegény, de magyar és tehetséges if-

Szondolat

jak, akik eddig nem tanulhattak, mert a koldus-szegénység leszorította őket a magasabb életpályákról. *Nem a lusta és tökkelütött keresztény ifjakat akarjuk mi favorizálni a zsidók kiszorításával, hanem a tehetséges és szorgalmas magyar ifjaknak akarunk módot adni az érvényesülésre.* Azt akarjuk, hogy ne csak a gazdag emberek gyermekei tanulhassanak, de iskolába kerülhessen a zsellérnek, a napszámosnak, a kishivatalnoknak, a gyári munkásnak gyermeke is, ha arravaló. Ezek az elemek eddig jóformán ki voltak zárva a kultura áldásaiból, illetve alig volt pár olyan életpálya, amelyen elhelyezkedhettek. A polgári jogegyenlőség követeli, hogy most már ezek is boldogulhassanak.

A kormánynak és a nemzetgyűlésnek figyelmét felhívjuk a tervszerű és céltudatos *magyar kulturpolitika szükségességére.* Ennek a kulturpolitikának egyik legfőbb feladata az lesz, hogy a magyar tehetségeket az egész vonalon támogassa. Elsőrendű nemzeti és faji érdek parancsolja, hogy a tehetségek szabadon fejlődjenek és érvényesüljenek. Minden áldozatot meg kell hozni azért, hogy szegény-

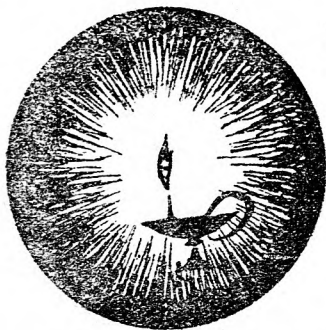
sorsu, de talentumos ifjak a középiskolákban, hazai és külföldi egyetemeken, szakiskolákban tanulhassanak. A magyar közéletben eihatalmasodott protekció-rendszer le kell törni, mert ez nemcsak a politikai kurzust járhatja le, hanem tönkreteszi magát a nemzetet is. Az elszakított országrészek ifjusága részére kollégiumokat kell létesíteni, hogy a kulturális kapcsolat meg ne szakadjon közöttünk. Nagyon kívánatos, hogy a megszállott területek leendő orvosai, mérnökei és egyéb szakemberei Magyarországon szerezzenek diplomát. Ha pedig majd sor kerül az oktatásügy reformjára, ne feledkezzenek meg arról sem, hogy olyan szakiskolákra van szükségünk, amelyek felfegyverzik ifjainkat az idegenek által majdnem teljesen elfoglalt gazdasági élet különböző ágazataiban való sikeres elhelyezkedésre.

Széleskörű, a szellemi és gazdasági élet egész területét felölelő kulturpolitika kell, amely lehetővé teszi, hogy tudományban és művészetben, irodalomban, sajtóban, kereskedelemben és iparban és gazdaságban magyaroké legyen a döntő szó és szerep.

B. J.

Kik a pogányok ?

Genesius, a pogány komédiás a Nemzeti Színház színpadán, Hevesi Sándor Császár és komédiás című darabjában, a harmadik fölvonás zárójelenetében azt kiáltja oda a római császárnak, a párdúcbrös és thyssusbotos pogányoknak, a sárgahaju isten részegjeinek: „keresztény vagyok“.

Végignéztük a színmű egy hétköznapi előadását, melyre nem csalogatott se a színlap, se valami különösebb alkalom. Ennél a pontnál azonban olyan tapsorkán tört ki, melyet soha semmiféle diszes bemutatón se hallottunk. Az emberek arcát előntötte a könny, a páholyokban felálltak és kigyulladó szemmel tüntettek két álló percre, úgy, hogy a színészek szóhoz se jutottak. Tíz év óta járunk színházba, rendszeresen, de soha ilyen döbbenetes és viharos jelenetet nem láttunk. Se a színpadon, se a nézőtéren.

Mi ennek a magyarázata? Az, hogy itt az újító eleven-erő, a pogánysággal szemben forradalmas és elnyomott kereszténység szólalt meg. Ha politikát csinálunk, érdemes talán figyelembe venni ezt a tomboló színházat. Nálunk a főnti mondatot sokáig nem lehetett ki-

mondani hangosan, még ma is bizonyos bátorság kell hozzá, a „keresztény kurzus“ idején. Mert a vörös és pogány forradalmat levertük, de még mindig nem vált tette az, amit az új politika hirdet és az ellenforradalom diadalrajutását sokan, nagyon sokan így értelmezik, hogy eztán minden a régi-ben marad, tovább nyirhatják nyugodtan a részvényeik szelvényét és dolgoztathatják a régi bérek mellett munkásaikat.

Azt akarjuk, hogy ezek az urak alaposan csalódjanak reményeikben. Nem, a kereszténység diadala csak a szegények, a nincsetlenek, a becsületes munkások győzelme lehet és a hadicsaló, a pénzeszsák, a semmittevő barriu hamarosan meggyőződik majd, hogy milyen helytelenül cselekedett, mikor a proletárdiktatura bukásakor pezsgőt bontatott és estélyt adott. Mi ezt az országot nem nekik mentettük meg, nem a puffadtaknak, a hájasoknak, a láncolóknak, a keresztény politika éppen arra van hivatva, hogy gyökeresen elintézzék őket, kiket a vörösök — az atyafiság révén — tejbévajba fürösztöttek. Ami a kommunisták ürügye volt, a szegények védelme, az kell, hogy a mi igazi ügyünk legyen, ami náluk alibi és vezércikkfrázis volt, az kell, hogy ma hamarosan tette váljon. Csak ők szerették a töké, a nagy Pogányok és kis pogányok, kik az autójuk gummiabroncsait is kéz ezresekkel bélelték, mi egyetlen szóval se védelmezzük meg. Ma-

gyarország szegény ország és a szegények boldog országa lesz a jövőben. Itt nincs más mód, mint kemény, könyörtelen kézzel rendet teremteni, ha mindjárt belé is sántul a multimilliomos. Vége a tizszobás lakásoknak, az estélyeknek, melyek 200.000 koronába kerülnek.

A keresztény kormánynak tehát kötelessége, hogy az inség-front élére álljon, ne csak szókkal, de tettekkel és a krisztusi irgalom nevében erélyes legyen a vérszívókkal s a publikánusokkal szemben. Nem megható tudósításokat kívánunk a vagon-lakókról, hanem azt, hogy huszonnégy óra alatt helyezték el őket a lipótvárosi paradicsomban, hol van bőven szoba is és élelem is annyi, amennyiből tiz család is élélhetne. Akinek husz inge van, az semmiféle mozgalomra nem ad egyetlenegyét se. Elvárja, hogy elvegyék tőle, törvényesen és jogosan azt az inget, melyet tőzsde-manipulációkkal, lánckereskedelemmel, csalással huzott le embertársairól.

Ők a pogányok, mi pedig legyünk velük szemben a forradalmas keresztények s tegyük az ország törvényeivé a krisztusi törvényt. Egyetlen módja a forradalom igazi leverésének — nem elfojtásának — az, ha mi magunk állunk az élre s valóra váltjuk, amit a kommunista-ruhába bujt tőkés csirkefogók hirdettek. A bankigazgatók és tőzsdéspekulánsok nagyon érzik ennek a mozgalomnak a szelét. Ők, akiknek jó a szimatjuk, ma az utcán tüntetően a „Népszavát“ olvassák.

Álom, álom, édes álom...

Ne vessenek rám követ, tegnapelőtt — elseje lévén — kirugtam a hámból. Tisztában vagyok vele, hogy ezért megrovást érdemlek, mert hiszen nem olyan időket élünk, amelyben mulatozni lehetne, de méltóztassék elhinni, a keserűség indított arra, hogy borba fojtsam a bánatomat. Mivel az elmúlt hónapban többször kénytelen voltam kisebb-nagyobb előlegeket felszippantani, elsején mindössze ezer és egynéhány koronát fizettek ki amugy is nagyon szerény ujságírói fizetésemből. Hamarosan kiszámítotiam, hogy ebből az összegből mindössze a hó közepéig tudok tengődni s attól kezdve ismét ugy kell élnem, ahogy a múlt hónapban éltem, pattogatott kukorica ebéden és fekete kávé vacsorán. Azonkívül kénytelen leszek megint előlegeket felvenni, hogy a cipőmet megtalpalathassam és hogy a múlt tavaszon kifordított ruhámat visszafordíttathassam.

Elkeseredésem cinizmusba csapott át és gondoltam, most már ugyis minden mindegy. Itt nem segít a rendes, szolid élet, a takarékoság, a beosztás. A drágaság napról-napra nő és nekem menthetetlenül el kell pusztulnom. Mielőtt azonban a tragikus vég utolérne, legalább csinállok magamnak egy görbe estét.

Kitűnően megvacsoráztam egy csendes budai vendéglőben, utána megittam másfél liter pompás óbort. A pincértől nagyszörű regália médiákat

Szundolat

vásároltam (kilenc korona darabja) és a kavargó szivarfüstön keresztül most már derüsen néztem a bizonytalan jövőbe. Aztán zenét hallgattam, likőrt ittam és ötven koronát adtam a cigánynak. Ur voltam és nagyon jól éreztem magamat.

Lefekvés előtt megolvastam a pénzemet és bizonyos megdöbbenéssel állapítottam meg, hogy közel háromszáz koronám elfogyott. No, most már bizonyosan csődbe kerülök. Lelkiismereti furdalást kezdtem érezni, de aztán eszembe jutott családunk jelmondata, amely szerint úgy még sohse volt, hogy valahogy ne lett volna. Ez a derüs filozófia megnyugtatót és nemsokára mély álomba merültem.

*

Amint megyek-mendegélek, összebotlom egy jó barátommal.

— Hogy vagy cimborá? — kérdi. Hallottad mi ujság?

— ?

— Éppen most jövök a nemzetgyűlésről. Elfogadták az árák szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. Az egész vonalon vissza lettek állítva a háboru előtti árák. Aki a törvényt kijátssza vagy bármiképpen megkerüli, statárialiter kivégzik.

— Nagyszerű! Mi lesz a fizetésekkel?

— A fizetéseket nem szabad leszálítani. Szóval vissza lesznek állítva a békeidőbeli árák, de ezzel szemben megmaradnak a jelenlegi fizetések.

— Szédületes! — hebegtem.

— Meghíszem azt, — mondta barátom csillogó szemekkel. Most már ideális állapotok lesznek, most következik az emberiség aranykora. Háromezer korona fizetésem van. El-

sején veszek öt pár cipőt a husz, összesen száz korona, három öltözet ruhát, összesen háromszáz korona. egy felöltőt százötven korona, kalapot, keztyűt és egyéb apróságot, ötven korona, kifizetem a lakásomat, hatvan korona, a kosztot kétszáz korona. Ez kitesz összesen nyolcszázhatvan koronát, marad szabad rendelkezésemre kétezerszáznegyven koronám, idővel persze — mikor már kistafiroztam magamat — a helyzet fokozatosan javulni fog. Balaton-Lellén egy nagyon csinos villát fogok venni huszezer koronáért, az árát másfél év alatt letörlesztem. Most azon töröm a fejemet, hogy nem volna-e célszerű, ha autóbilit vásárolnék.

Mialatt barátom beszélt, a szívem hangosan dobogott az örömtől és az izgalomtól, csábos színekben bontakozott ki előttem egy gondtalan, színes, sugaras életnek minden gyönyörűsége...

* * *

Kunikné hangjára ébredtem. Ő ugyanis az én háziasszonyom. Nagyon kellemetlen, trombitászerű hangja van.

— Nagyságos ur, tesszen már felkelni, elkésik a szerkesztőségből... Gondolja csak, ezek a disznó hentesek már megint emelték az árákat...

— Nem lehet! — dadogtam. Nem szabad...

— Mit? — üvöltött Kunikné. Hogy nem szabad? Ezeknek a betyároknak minden szabad. Száz koronát kérnek egy kiló disznóhúsért...

A szívemhez kaptam és még sohasem éreztem ilyen élénken, hogy legszebb álmainkon hogyan átgázol a kegyetlen élet...

Baróthy Bálint.

Kis bar áll a nagy Duna mentén...

A zsidó Budapest a győztesek mohóságával élvez, él és mulat, míg a keresztény középosztály a megsemmisülés lejtőjére sodródott. A tisztviselőcsaládok éheznek,

nyomorognak, rongyosan járnak, a zsidók ezzel szemben kultuszt csináltak úgy az étkezésből, mint a ruházódásból. Jó ruhát csak a Lipótváros, főleg pedig a börze környékén lehet látni, gömbölyű arcokat, megelégedett mosolygást szintén ez a vidék szállit. A zsidóknak van a legtöbb és legnagyobb összeköttetésük az antanttal, a helybeli antantmissziók előtt azonban elhallgatják, hogy ők — nem magyarok. Amikor a külföldi misszió jelentést tesz, mindig a zsidókra gondol és e jelentések alapján a magyarországi nyomort a külföldi sajtó tulzottnak találja. Ebben igaza is van. Nézzük csak, hogy nyomorog a zsidó:

Az átlagos zsidó, amikor nem mulat, valamelyik jobb vendéglőben „fogyaszt”. Ezt az utálatos szót ők kalapálták a fejünkbe. Végigjártuk a lipótvárosi vendéglőket, ahol nem láttunk keresztényt, néhány ujságíró leszámitva. A legnépszerűbb helyek egyike a Lipótvárosi-kaszinó pincéje, amelyet egy Balázs nevű vendéglős vett bérbe tavaly. Ennek a felesége a híres Spiegl Róza, a Lipótvárosi-

kaszinó híres szakácsnéja, aki megtanulta a rituális módon való ételkészítést. Egy adag libapecsenye ára ebben a szerény helységben hatvan korona, egy adag pulyka ötven-ötvenöt korona, egy közönséges főtt-marhahus harmincöt korona. Sertés, tekintettel a vendégek fajára, ritkábban, van, de ha akad is, ötven koronát kérnek érte. Egy liter bornak az ára harminc korona. A jobbminőségű már negyven, a palackborokat szégyény, magyarnak született gaj meg sem tudja fizetni. Spiegl néni pincéje közönséges fogyasztóhely, ahol nem züllenek, legfeljebb megalapozzák magukat a züllésre. Amikor megfelelő adag bort szoptak magukba, átmennek a Gresham-barba, amely ott van Spiegl Róza tőszomszédságában.

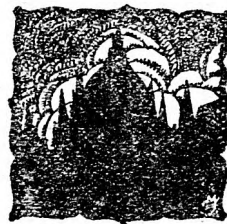
A Gresham-bar most már hanyatlóban van. Mindamellet ezeket, meg ezeket hánynak bele naponta a vendégek. A Bar nyolcvan, száz, százhusz koronát zsebel be egyes ételekért, egy üveg pezsgő kétháromszáz korona. A Barba legfeljebb véletlenül téved be keresztény aki feltétlenül antiszemitává vedlik, ha egy félórát ott tölt. A bart a fővárosi műszerüzem Dénes Gy. Aladárja vezeti. Társa Krisztinkovics Zseni művésznő, akinél mélyebb dekoltaza csak Kunossyné önnagyságának van. Krisztinkovics Zseni kebelbarátnője volt Becker Bébi drága rózsaszál, aki moziszinésznő s legujabban egy angol kapitány bálványja. A művésznő egész nap az R. M. N. 9. sz. autón repül, mely tavaly a magyar hadügyminiszterium legjobb automobilja volt. Bébike minden este megjelent a barban és ezzel divatot csinált. A zsidók, tekintettel arra a

kebelbarátságra, amely a kisasszonyt az angol kapitányhoz fűzi, siettek a barba, hogy részesei legyenek ennek az angol-zsidó romantikának. A Lipótország hölgyei boldogok voltak, ha sikerült leutánozni Becker Bébike toalettjeit, vagy ha Bébike egy leereszkedő mosolyra érdemesítette őket. Ugyanazt ették és ugyanazt itták, amit Bébike és a Gresham-bar egy este harminc-negyvenezer koronát zsebelt be Bébike mosolyával. Azonban a történelem nem áll meg, feltartóztathatatlanul rohan előre. Történt pedig, hogy Krisztinkovics Zseni összeveszett Becker Bébi kisasszonnyal, aki elmaradt a barból. Ezzel egyidejűleg elmaradt a Lipótváros komolyabb rétege és csak a mulatós ifjuság maradt hű a barhoz, Krisztinkovics Zsenihez és Kunossyné önágyasága dekoltált kebléhez. Így is ezrek, meg ezrek vándorolnak a vállalkozók zsebébe estétként, miután az étlap kimeríti az árdrágítás minden kritériumát.

A Lipótvárosi hautevolé az Imperial-barhoz pártolt át, ahol éjjelutánig dözsolnek Engelberg ur muzsikája mellett. Idejárnak a nevesebb színészek és színésznők, itt adnak találkozót egymásnak a lánckereskedők. A kevésbé tehetséges és kevésbé pallérozott elem a Mascotte-barba jár. Az árak itt mintegy tiz-tizenöt százalékkal enyhébbek, mint a Gresham-és Imperial-barban, azonban itt is ezrek röpülnek estétként. A Sorrento-bar, amely a Teréz-köruton kínálja mámorát, hasonló stílusu hely s a hamiskártyások találkozó helye volt, amely azonban levette már a bar megjelölést cégéréről. A nagy bar lázban a Fővárosi Orfeum télikertjét

is át akarták barrá alakítani, azonban a készülő új adórendelet, melyről még most tanakodnak, megfontolásra készítette a tulajdonost és így nem meri kitenni a sídre a bar megjelölést, nehogy súlyosabb adóelbánás alá kerüljön. Mindamellett ugyanaz az élet habzik itt is mint a többiben. Az az összeg, amely a barokban estétként forog, elég volna arra, hogy a vagonlakókat és az éhező pesti tisztviselőket ételhez és ruhához juttassa.

A legfőbb ideje volna, hogy a hatóság végre bezárja ezeket a helyeket, amelyek erkölcstelenségnek és élvezetvágnak lerakodó állomásai és amelyek a külföld előtt szomorú színben tüntetik fel — a szegény szenvedő magyarságot.

Intim Pista és egynémely izzóan aktuális férfiak.

Intim Pista, a magyar színházi életnek ez a függe és nagyon élelmes benfentes, akinek kitűnő hetilapjáról és kritikusi módszeréről már nagyon sok épületes dolgot beszéltek és irtak a rosszmájúak, valóban nem panaszkodhatik a keresztény kurzusra. Lapjának legutóbbi számában egy egész sereg neves politikus nyilatkozik a színházról, színészekről és iroda-

Szándék

dalomról. Hogy Intim Pistát mi indította arra, hogy a szóbanforgó uraktól nyilatkozatot kérjen, azt körülbelül sejtjük. De miért nyilatkoztak a politikus urak?

A nyilatkozatok különben nagyon érdekesek. Amit például *Oláh Dániel* mond, hogy tapasztalata szerint színházaink ujabban *a szeretetet és a magyar büszkeséget terjesztik*, valósággal meglepő. Az ember megnyugvással veszi tudomásul, hogy *Patacsi Dénes a kommunistákkal nem kacérkodik* színészeket szereti és örömmel olvassa, hogy sokorópátkai a Győrben játszó *Szigeti* nővéreket kedveli. Nagyatádinak azon megállapítása, hogy színházban nagyon kellemesen lehet üdülni, szórakozni, fején találja a szöveget. Általában el lehet mondani, hogy a nyilatkozók legnagyobb része bizonyos szakavatottsággal kezeli ezt a kérdést és hogy vezető politikusaink tisztában vannak a színház nagy kulturális és etikai jelentőségével.

Nagyon tanulságosak azok a sorok is, amelyeket Intim Pista irt a nyilatkozatok elé. Ezeket a mély értelmű sorokat idéznünk kell.

„A Színházi Élet“ legutóbb leszavaztatta a magyar színművészet jeleseit a politikáról. Most megfordítjuk a nyársot. Miniszterek, államtitkárok, képviselők, a magyar politika legérdekesebb vezérei, izzóan aktuális férfiak nyilatkoznak színházról, zenéről, darabokról, színészekről. *Kulturtörténelmi szempontból is elsőrendű érdekesség tudni, milyen viszonyban állt az első magyar nemzetgyűlés a színházi művészettel.* Megállapítjuk, hogy a versenyben az állami színházak, az Opera és a Nemzeti nyertek. A nagy politikusok a klasszikus darabokat és a zenét kedvelik. *Vannak viszont, — a politika ujoncai*

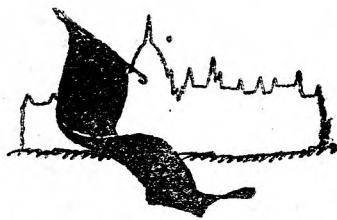
ezek, — akiknek a budapesti színház is éppen olyan ujdonság, mint sok minden más. Megelégedéssel tölt el különben, hogy a politikusok szeretik a színházat és a művészetekben is a magyar, a nemzeti vonást becsülik legtöbbszörre.“

Méltóztatnak ugyebár észrevenni azt az ügyesen leplezett, finom gunyt, amely ezek mögött a szavak mögött bujkál. Intim Pistának kulturtörténelmi dokumentum kellett, azért szüksége volt a politika vezéreinek, ezen izzóan aktuális férfiaknak nyilatkozataira. A nyilatkozatok kétségkívül történelmi dokumentumot szolgáltatnak. De az már mégsem illik, hogy Intim Pista azt írja a politika ujoncairól, hogy nekik a színház éppen olyan ujdonság, mint sok minden más. Mert ez — ugyebár? — kevésbé finom fogalmazásban annyit jelent, hogy ezek a politikai ujoncok (egyéb-ként izzóan aktuális férfiak!) nemcsak a színházhoz nem értenek, hanem más egyébhez sem konyitanak. Hát kérem, szó, ami szó, a nemzetgyűlés tagjai nem mind polihisztorok, de azért most, ilyen komoly időkben mégsem illik, kedves Intim Pista, a nemzetgyűlés tagjairól ilyen tréfás modorban nyilatkozni. Annál kevésbé, mert így a politika ujoncai is rá fognak jönni arra, hogy milyen csavaros észjárásu, ravasz fiúk ezek az Intim Pisták és többé nem fognak nyilatkozni a kitűnő színházi ujságnak. És akkor Intim Pista — a történelmi dokumentumok szenvedélyes gyűjtője — kénytelen lesz megelégedni más, kevésbé izzó és kevésbé aktuális férfiak nyilatkozataival.

Különben a kifigurázott politikai ujoncokat nem sajnáljuk. Mtért mentek be az Intim Pista boltjába?

Zsidók a nemzetgyűlésen.

A nemzetgyűlés híven visszatükrözi Magyarország képét. A ke-

resztény irányzat az ülésteremből ki tudta ugyan szorítani a zsidókat, akik Pető Sándor, Bródy Ernő és Vázsonyi elvtársakra redukálódtak, de ha valaki idegen e statisztika alapján bírálná el a zsidó elem helyfoglalását, könnyen abba a tévedésbe eshetne, hogy a zsidó befolyás tényleg megtört és a magyar közélet teljesen megtisztult. Mindez azonban csak látszat. A nemzetgyűlés igazi képe a folyóson bontakozik ki, ahol a zsidó sajtó vasalt-ruhás lovagjai, a zsidó parlamenti tudósítók társasága olyan otthonossággal mozog, hogy a valóságos nemzetgyűlési képviselők kénytelenek szerényen a falhoz lapulni és kitérni a nagyhatalmu riporterek elől. Az apró sakálok napoleoni tartással terrorizálnak mindenkit, véleményeik végigharsognak a folyosón. A jámbor és romlatlan kisgazdaképviselők valósággal megrettennek a felekezeti orrok alól zúgó véleményektől és nemzetgyűlési tagságukat megcsufoló szerénységgel pislognak feléjük. Valószínű, hogy a jámbor atyafiak ezeket az urakat magyaroknak nézik.

A zsidó újságírók még ma is tart-

ják azt a pozíciót, amelyet a liberális korszakban sikerült elfoglalniok. A keresztény kurzus miniszterei kizáróan előttük nyilatkoznak és velük barátkoznak. A zsidóság szellemi útegei állandóan szórják a tüzet a keresztény irányzat felé, nem lehetett megsemmisíteni egyetlenegy zsidó lapot sem, hála a koncentrációs politikának. A koncentrációs újságírók régi faji szemtelenséggel nyüzsögnek az aranyozott boltívek alatt, és feltűnő, hogy a nemzetgyűlési képviselők rettentően kopottak, ezzel szemben a koncentrációs újságírók a lehető legjobb ruhákban vonulnak fel.

Nem tudjuk, hogy kit említsünk meg a dicső gárdából, amely végighurrázta a Károlyi-purimot, ott ült a proletárdiktatura sajtódirektoriumában, röpiratokat és plakátokat gyártott, melyben a proletártermelés áldásait hirdette. Ugyanazok az urak voltak ott, akiknek szeme szikrázott a kéjtől, amikor a farkastorku beleharmónikázta hülyeségeit a nemzet fülébe és akik 1918 november 16-án himnuszokat zengettek a magyar köztársaságról. Ezek az emberek képtelenek megfogalmazni a keresztény Magyarország közéletének parlamenti megnyilvánulását. Lehetetlen, hogy ezek az urak lássanak a tömegek helyett és Magyarország milliói az ő szemükkel nézzék a parlament eseményeit, melyeket majd saját faji érdekük szemszögébe fognak állítani. Fajj idegenségük éles ellentétben van a

Szondolat

magyar nemzetgyűlés karakterével, amely azonban a tömegek felé mégis az ujságok nyilvánosságán keresztül kénytelen szólni.

Kérdezzük, hogy vajjon Révész Mihály elvtárs, a forradalmi kormányzótanács jegyzője, aki szintén jelen volt a Ház első ülésén, alkalmas-e arra, hogy objektíven reprodukálja mindazt, amit látott és hallott. A Mándi testvérpár a zsidó kispolgárság szellemét képviselte ragyogó egyszerűséggel, míg Sajó-Singer bizonyos lipótvárosi stílust képvisel és ujdonsült kereszténysége éles ellentétben van külső megjelenésével. A koncentrációs ujságírók a szuiundiánokat megszegyenítő rohammal foglalják el helyeiket az ujságírói karzatokon és valóságos felháborodással szemlélik a nemzetgyűlést, amelyet annyira leminősítenek, mint ahogy egy rosszul sikerült kabarészámot szokás. Amikor Huszár Károly miniszterelnök a degenerált fajtáról nyilatkozatot mert tenni, a zsidó ujságírók karzatán végigvonaglott a megsértett faji öntudat fájdalma és a rituális öklök a nadrágzsebben feldudorodtak.

A koncentrációs gondolat libanoni olajjal felkent politikus bajnokai betegre barátoktá magukat az ujságírói gárdával. Így Szerényi Stern br. a nyakára borul a legkisebb ujságírósakálnak, Bródy Ernő békecsókokat váltott a másikkal. Pekarek Gyula, aki egyik exponált bajnoka a keresztény irányzatnak, a folyosón egyet szorított nadrágszíján és barátkozását, mely a munkapárt boldogult korszakában szövődött, tovább folytatta a koncentrációs ujságírókkal. A libanoni koncentráció gárdája különben folyton ott sakálkodott Horthy

Miklós sarka nyomán is és a fővezért állandóan kellemetlen helyzetbe hozta sakálkodásával. Nem merték ugyan megszólítani, de szemükben ott lobogott az elsuttogott mondat, amelylyel egymást bátorítottak: ez a mi emberünk. Az aktív és pozitív hatalmat sietve kisajátították maguknak és a nagy tölgyek árnyékába leheveredtek ép úgy, ahogy annak idején Tisza István környékén sütkéreztek. Meg kell állapítanunk, hogy a koncentrációs miniszterek nem imponálnak a saduceusoknak és tekintettel arra, hogy a Kisgazda Párt esélyei óráról-órára nőnek, Rubinek mestert kezdik szédíteni, mint a görény a tyukot. Az a néhány zsidó, aki ujságírói minőségében kiegészíti Magyarország nemzetgyűlésének képét, úgy viselkedik, mintha hódító volna, aki egy pillanatnyi eltévelyedésnek minősíti az egész felbuzdulást és elnéző jóakarattal nézi azt, hogy a keresztények egymás között országgyűléseket játszanak. Más megjegyzésünk erre nincs, mint ez a forró kiáltás: éljen!

Partecédula. Halljátok feleim, fületekkel, hogy a Hét, Kiss József hajdanvolt heti ujságja, amely nemrégiben már kisiklott Reb Mayer Litvák unokájának agg kezeiből, megszűnt. Halott mellett állunk, akinek halála meg nem rendít, — mert e halottól az ország hullámérgézést kapott, mikor még ez a halott az életnek színeit mimelte. A Hét lehetett legjobb korszakaiban színvonalas, lehetett

Szombat

irodalmi kávéházak esemegéje, de a nemzeti életnek, a magyarul magyar irodalomnak nem adott semmit. Előcsatárja volt annak a destrukciónak, amely lassan megmérgezte és megölte az országot. A halottal majd foglalkozunk még, most csak ideszögezzük a gyászjelentést azzal, hogy a halottat a rákoskereszturi izraelita sirkertben hantolták el és Lazarus főkántor és Tschuk főrabbi búcsuztatták jóval meghatottabban, mint mi, sötét maradiak.

Szerény véleményem szerint...

A nemzetgyűlésen nemrégiben szóba került a trafikjog revíziójának a kérdése is. Nem tudjuk, lesz-e valami ebből a dologból, mert hiszen a szép és okos szónoklatokat nem mindig követik hasonlóan szép és okos cselekedetek, de azért mi is segítségére sietünk egy-két érveléssel azoknak, akik a revíziót sürgetik. A trafik-kérdés nemcsak abból a szempontból fontos, hogy biztos megélhetést jelent azok részére, akik ilyen trafik-jog birtokában vannak, hanem

fontos a keresztény magyar sajtóterjesztésének szempontjából is. A helyzet ugyanis ebben a pillanatban az, hogy a trafikosok jelentékeny része tendenciózus rosszakarattal kezeli a kimondottan keresztény lapokat. Csak nagyon naiv emberek nem tudják, hogy a trafikosnak igenis módjában van bizonyos lapokat favorizálni a többi (jelen esetben keresztény) lap rovására. Számtalan esetben megfigyeltem, hogyan sülyeszti el a szekrény belsejébe, a pult alá és egyéb rejtett helyekre a trafikos urak és trafikos önmagyságuk azokat az újságokat, amelyekről tudják, hogy nem állanak a régi jó magyar liberalizmus talaján. Az sem szolgál mentségül, hogy a vendéglősöknek, különösen pedig a kávéosoknak igen nagy része hasonló rosszindulattal vagy legjobb esetben indolenciával kezeli a keresztény sajtótermékeket. Már most, ha meggondoljuk azt, hogy ezidőszertint egész Budapesten nincs egyetlen keresztény lapterjesztő vállalat sem, kétszeresen fontosnak látszik, hogy olyan emberek jussanak trafik-joghoz, akik őszinte jóbarátai és megértő hívei a keresztény sajtó-mozgalomnak. Mi ugyan a sajtó terén is intézményesen akarjuk biztosítani a keresztény magyarság szupremáciáját, de a trafikjognak ebben az értelemben való revíziója is egy lépés lesz a helyes irányban.

Szindolat

(E cikk közlését a cenzura nem engedélyezte.)

DOHÁNYPÁC
valódi egyiptomi kapható
DROGERIA, IV., Eskü-ut 5. és **HON-
VED DROGERIA I.**, Attila-körút 2.
100gr. dohányhoz elegendő próba-
üveg ára 15 kor. és a postakölt-
ség. 1/2 kgr. dohányhoz elegendő
adag ára 35 korona
és a postaköltség.

Finom
Zongorák
óriási választékban.
Sternberg
Zongoratermelő
Budapest, Rákóczi-
ut 60. (Saját palotájában.)

Brilliánst,
gyöngyöt, aranyat, plati-
nát és ezüstöt horribilis
áron vesznek
Singer Testvérek
VII., Rottenbiller-utca 24.
Telefon József 52-64.

Most jelent meg
Lola naplója
és egyéb elbeszélések.
Írta: **Szeraffini Blanka.**
Kereszténycsaládok kü-
lönös figyelmébe ajánl-
juk a Közp. Sajtóváll.
(Gerlóczy-u. 11. szám)
kiadásában megjelenő
„**A mi könyveink**”
című sorozatnak ezt az
első kötetét.
Ára 12 korona.

FOGADJON SZÓT!!
Mosakodjék
„**MADONNA**”
SZAPPANNAL.
RADÓ DROGÉRIA
Budapest, Thököly-ut 7. szám.

1935/20